Ն°854 1880 ՅՈՒՆԻՍ 19 ԲԼՆՇԵՆՊԻՀ ԻԻԶԻՒՆՃԻԻ ՍԷՆԷ

ԱՊՕՆԷ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ
Մէճիտիէ 20 ղրուշտան
ՍԹԱՄՊՈԼ ԻՉԻՒՆ
Պիր սէնէլիք . . . 200 ղրշ.
Ալթը այլըգ . . . 100 »
Իւչ այլըգ . . . 55 »
ՎԻԼԱՅԱԹ ԻՉԻՒՆ
Բոսթա իլէ իրսալ օլունճագ-լար իչիւն
Պիր սէնէլիք . . . 230 ղրշ.
Ալթը այլըգ . . . 120 »
Իւչ այլըգ . . . 60 »
Մէճիտիէ 1 ղրուշ

ԹԷՐՃԻՄԱՆԸ ԷՖԷՐԻԱՐ

ՄԷՎԱՏՏԸ ԲՈԼԻԹԻԳԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԻՅԷ

ՎԷ ՍԱՒԻՐԷՑԻ ՃԱՄԻ ԵՒ ՄԻ ՊԱԶԷԹԱ ՏԷՐ

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ
Պէհէր սաթրը իչիւն
1 վէ 2 վէ 3 ինճի սահիֆէ 5 ղրշ.
4 իւնճիւ սահիֆէյէ . . 2 »
ԻԽԲԱՐ. Պանգա, Շիրքէթ վէ ումուրու սարրաֆիյէյէ այիտ.
2 յէ 3ի ճոնու սահիֆէյէրը 6 ղրշ.
4 իւնճիւ սահիֆէյէ . . 4 »
Ձիյատ միւտտէթ իչիւն իլանաթա այրը բազարլըգ օլուր։
Մէվատտը նաֆիյա տայիր պէնտէր մէճճանէն գապուլ օլունճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ, իատէ օլունմայանագ։
Մէճիտիէ 1 ղրուշ

իտարէխանէսի վէ մաթպասը, Սթամպօլոս Պապը Ալի ճատուէսինտէ էսկի Պապը Զապթիյէ սոգաղը քէօշէսինտէ նումէրօ 8 տէ տիր։ — Ղազէթանրն ումուրու իտարէ վէ թանրիրիյէսինէ այիտ քեաֆիֆէյի մէվատտ հագգընտա, Միւտիրի ղազէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունճաղը կիպի, քեաֆիֆէյի մէքեաթիպին տախի անրը նամրնա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա էտէր։

ԱՍԻԹԱՆԷ 19 ՅՈՒՆԻՍ

ՀԱԼԸ ՀԱԶԸՐ

Գօնֆէրանսատան հալա պիր եէնի խապէրիմիզ եօք։ Գարարընը Պապը Ալիյէ բէսմէն թէպլիղ ի-տուպ իթմէստիյէ էլան մալիւմ օ-լամամըշ տըր։

Մալիւմ տիւր քի, պուրատա օսմանը իլէ Եունան մուրախխա-լարը գօմիսիօն ագտ իտուպ, պու մէսէլէնին հալլի միզաքէրաթը-նա կիրիտիքէրի վագրթի։ Էն էվ-վէլ օղրատրգլարը միւշքիլաթ, վէ էն էվվէլ միզաքէրէյէ ալ-տրգլարը մատտէ՝ օն իչիւնճիւ բրօթագօյտա պէյան օլունան սու-բէթը թէսվիյէ պիր արղու մի եօգ-ա պիր գարար մի օլտուղու մատ-տէսի իտի։

Պու մատտէ հագգընտա Սթամ-պոլ գօմիսիօնու պիր չօգ վագրթ պիհուտէ միզաքէրաթտա պու-լունտուգտան օսնրա, պու մէսէ-լէի հալլ իթմէքտիգին, թէսվիյէի հուտուտա մատտէսինին սահր թէ-ֆէրրուաթը միզաքէրէսինէ կէշ-միշ իտի։

Շիմտի տախի պունա պէնդէր պիր մէսէլէ մէյտանա չըգաճագ տըր քի, օ տա Պէրլին գօնֆէ-րանսընդն վերէճէյի գարարրն պիր հիւքմ մի եօգտա պիր թէվաս-սութ մը օլաճաղը միսէլէսի տիր։

Ջանն իտէրիզ քի Պապը Ալի՝ Պէրլին գօնֆէրանսընդն գարարը-նը սուրէթը բէսմիյէտ ալըբ ալ-մաղ, էն էվվէլ պուրասընը՝ Եա-նի պու գարարրն նէ ճինս գարար օլտուղունու օսրաճագ, վէ տեվ-լէթլէրին տէ պու պապտէ վերէ-ճէքլէրի ճէվապա միւնթազրը օ-լաճագ տըր։

Ճճապա տեվլէթլէրին Պապը Ա-լինին պու սիւպլինէ վերէճէքլէ-րի ճէվապպար միւթթահրնա մի օ-լաճագ։ Եանի տեվլէթլէր պու պապտէ միւթթէֆիգ մի պուլու-նաճագլար տըր։

Պէրլին ահնամէսինին եիրմի տէօրտունճի մատտէսի, Եունան հուտուտու մէսէլէսի Պապը Ալի իլէ Աթինա գապինէթօսու պէյ-նինտէ թէվվիյէ օլունամատրզը հայտէ, ահնամէյի իմզա իտէն տեվլէթլէրին թէվասսութ իտէ-ճէյինի պէյան իտիյօր։

Թէվասսութ քէլիմէսինին ասըլ մանասընա պագըլըր իսէ, տեվ-լէթլէրին պու պապտէ սէօյլէյէ-ճէքլէրինին պիր իխթարտան ի-պարէթ օլմասը իգթիզա իտեր ի-սէ տէ, Պէրլին գօնֆէրանսընդն նիյէթի վերտիի գարարա պիր հիւքմ գուվվէթինի վերիպ, հէր հայտէ իճրասընը թալէպ իթմէք տիր։

Անճագ պու գարար հիւքմ ի-թիպարընտա օլտուղու հայտէ տախի, մալիւմ տիր քի պիր մահ-քէմէնին հիւքմիւ, մուհաքէմէ օ-լունան ատէմիէրին բիզմսը օլ-մագբզրն տախի իճրա օլունուպ, բիզա իլէ իճրա օլունամատրզը հայտէ ճէպր ու գուվվէթէ միւրա-ճաաթ օլունմագ թապիի պու-լունտուղունտան, պու գօնֆէ-րանսընդն հիւքմիւնէ Պապը Ալի բա-զը օլմազ իսէ, տեվլէթլէր պու-նու ճէպրէն իճրա իթտիրմէք նի-յէթինտէ մի ա՛իրլէր։

Իշթէ պու պապտէ տեվլէթլէր պէյնինտէ իթթիֆագ եօք տըր, վէ իթթիֆագրն հուսուսի մուհալ տըր։ Այէմանիա՝ գօնֆէրանս գա-բարրընդն իճրասը իչիւն, գուվ-վէթի ճէպրիյէյէ միւրաճաաթ օ-լունմասը թէքլիֆինի գապուլ իթ-մէք չէօյլէ տուրսուն, պու սէօ-զիւ իչիւթմէք պիյէ իսթէմէտիյինի պէյան իթմիշ տիր։ Ավսթրիա իլէ Բուսիանընդն տախի պու ֆիքրտէ պուլունտըգլարընտա չիւպհէ եօք տըր։

Պու հայտէ Պապը Ալի պու գա-բարրն պիր հիւքմ մի եօգտա պիր իխթար մը օլտուղունու սօրտու-ղունտա, տեվլէթլէր պիր հիւքմ տիր տէվէյէ իթթիֆագ իտէմէ-յէճէքլէր տիր։ Չինքի հիւքմ տիր տէտիքլէրի թագտիրտէ, օնուն իճրասը իչիւն գուվվէթի ճէպրիյէ իսթիմալընը տախի գապուլ իթ-մէլէրի իգթիզա իտէր։ Հալպու-քի պունտա միւթթէֆիգ օլմա-տըգլարընը պիլիրիզ։

* * *

Գարատաղա Շգօտրա տաղլարը Եէրինէ Ցուչինունուն վերիվէսի թասավվուրունու իլգ տէֆա օ-լարագ խապէր վերտիիմիզտէ, պունունն Պապը Ալինին մենաֆիի-նէ մուվաֆրգ օլմատրզընը վէ պի-նաէն ալէյհ Պապը Ալինին պու-նու գապուլ իթմէմէսի լազրմ կէլ-տիյինի պէեան իթմիշ իտիք։

Պու տէֆա իսապէր ալտրզրմրզա կէօրէ, Պապը Ալի հագիգաթէն պու եէնի միւպատէտէ թէբլիֆին-ի գապուլ իթմէմէքտէ իմիշ։

Անճագ Պապը Ալի պու թէբլի-ֆի ըէտու իչիւն աղրճա պիր թէ-ահիւտ ալթընա կիրիյօր։ Ապրիլ-տէ ագտ օլունան մուգավէլէ իլէ Կուսինա վէ Բլավայա պէտէլ վէ-րիլէն եէրլէրի Գարատաղա թէս-լիմ իչիւն պիր մէօհլէթ իսթէյօր։

Յէվլէթլէր պու մէօհլէթի վէ-րէպիլիրլէր։ լաքին օնտան սօնրա պու եէրլէրին թէսլիմինի Պապը Ալիտէն իսթէեէրէք, մէօհլէթին խոթամը իլէ պէրապէր Պապը Ա-լիյի չէտիտէն թաղլիգ իտէճէք-լէր տիր։

Պապը Ալի իսէ պու թէահհիւտիւ միւճէրրետ Ազնավուտլարը գան-տրրը տա մո՛գավէմէթտէն վաղ կէ-չիրմէք իհթիմալի բէք պահտ օ-լուպ, եիւզտէ տօգսան տօգուզ տէֆա պունուն աքսի վէ պիր տէ-ֆա պունուն իմքեանը իհթիմալի պուլունտուղընտան, Պապը Ալի-նին պու թէահհիւտիւ իճրայա միւգթէտրը օլպպիլմէսի մմուլ տէյիլ տիր։ Պունուն իչիւն պու-վէճհ իլէ թէահհիւտ վէ մէսու-լիյէթ ալթընա կիրմէսինէ էյի նա-ղար իլէ պագամայըզ։

Պիզէ գալրը իսէ Պապը Ալինին պու պապտէ իթթիխազ իտէպի-լէճէճ-ի թարիգ՝ Պէրլին ահնամ-մէսինտէն այրըլմամագ թարիգի տիր։ Հէր նէ գատար քի ապրիլ-ատ գօնթ Գօրթինին թէվասսու-թու իլէ ագտ օլունան մուգավէտ մուճիպինճէ Պէրլին ահնամէսի-նին հիւքմիւ թատիլ օլունմուշ իսէ տէ, մատամ քի պու մուգավէլէ-նին իճրասը միմքին, օլամատը։ Պապը Ալի չիտտի պու մուգավ-լէտէն վաղ կէչտիյինի պէեան իլէ, Գարատաղա Պէրլին ահնամէսի հիւքմիւնճէ կուսինա իլէ Բլավ-յը ալմասընը թէքլիֆ իտէպիլիր։

* * *

Միւչթէրէք նօթանընդն էրմէնիս-թան վէ Անատօլու ըսլահթը օ-լան իւչիւնճիւ թէքլիֆինէ Պապը Ալինին հազրլատրզընը եաղմըշ օլտուղումուզ ճէվապնամէյի սիւ-ֆէրայա թէպլիղ իաիւպ իհմէ-տիյինէ տայիր պիր խապէր ալ-մատրզ։

Էկէր սիւֆէրա պու ճէվապլա գանաաթ իտէրլէր իսէ, Անատօ-լու հագգընտա տէրտէսթը թան-գիմ օլտուղու պէեան գանուննամէնին պիր սաաթ էվ-վէլ թանզիմ իլէ քէնտիլէրինէ իրաէսինի թալէպ իտէճէքլէր տիր։

Օ հալտէ Ռումէլինտէքի վիլա-յաթնընդ նիզամնամէլէրինի մուա-յէնէ իչիւն պիր մուխթէլիֆ գօ-միսիօն պուլունտուղու կիպի, Ա-նատօլունուն պու նիզամնամէնին մուայէնէսի իչիւն տախի այրճա պիր գօմիսիօն թէչքիլի վէ եա-խոտ պու վազիֆէնին տախի միւ-նագբտ օլան գօմիսիօնա իհալէսի լազրմ կէլէճէք տիր։

Անճագ պու թագտիրտէ, եա-լընզ գանուննամէնին թանզիմի իլէ մուայենէսի պիր գաչ այա միւթէվագգրֆ՝ օլուպ, օնուն թաթպիգ վէ իճրասը իսէ խայլը միւտտէթէ միւթէվագգրֆ օլա-ճագ տըր։ Հալ պու քի Մ. կօչէն գարիպէն ինկիլթերրայա ավտէթ իտէճէք տիր, վէ ավտէթ իթմէգ-տէն էվվէլ Ազնավուտլու վէ էրմէ-նիսթան ըսլահթընրն իճրա օ-լունտուղունու կէօրմէք խոթէյօր։

Հէր հալտէ Պապը Ալինին ճէ-վապը վերիլիպ տէ, սէֆիրլէրին պունա օյան ճէվապպարը ալրն-տրգտան սօնրա, մեսէլէնին նէ-ընկ քէսպ իտէճէյի անլաշըլա-ճագ տըր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Կէչէնտէ պիլիմիմէ սիֆէ-բան տուէլը մուազամա թարա-ֆընտան Պապը Ալիյէ վերիլէն նօ-թանընդն իչիւնճիւ ֆգրասը հագ-գընտա պու կիւնքի վաքթ ամի-տէքի մալիւմաթը վերիյօր։

«Յիւնքի կիւն մէճլիսը մախսու-ս վիւքէյա իճթիմա իթմիշ վէ սիֆէրա թարաֆընտան վերիլէն միւթթահրա իլ մէալ նօթանընդն ֆգրգրաի սալիսէսինէ եանի Ա՛ա-տօլու ըսլահթընա միւթէալլիգ ֆգրգրաընա իգթիզա իտէն ճէ-վապ թէրթիպ պույրուլմուշ տըր։

«Պու ճէվապընդ ֆգրգէքէսինէ տայիր ալտրզրմրզ մալիւմաթա նազարէն, Պապը Ալի ըսլահթ իչիւն ֆիւրսթան վէ էրմէնիս-թան վէ սաիր մահալ թէֆրիգ վէ թախսիս օլունմասընը գապուլ իթմէյիպ, ումում մէմալիքը Օ-սմանլէյինն ըսլահը ուսուլը իտա-ըէսինի միւնթիճ օլաճագ ահքեա-մը նիզամյէ վազընը իլթիզամ էյ-լէտիյինի պիլտիրիյօր»։

—Մէքքէ Շերիֆի հազրէթլէ-րինին պէօյիւք մախտումնուն վէֆաթ իթտիյինի տիւն եաղմըշ իտիք։

Միւթէվէֆֆաի միւմանիէյհին իւսկիւտարտա վուգու պուլան ճէնազէ այալրնտա պազը չերիֆլէր իլէ իրան սէֆիրի հազրէթլէրի վէ պազը իւմերաի ասքէրիյէ հազրը պուլունմուշլար տըր։

—Լօնտրատա Օսմանլը սէֆիրի օլուպ, մէզունէն Ցերսատէթտէ պուլունան Միւիրիւս բաշա հազրէթլէրի՝ վուգու պուլան տա-վէթ իւզէրինէ ահմն Պապը Ալիյէ կիտերէք խարիճիյէ եաղրը Ապէ-տին բաշա հազրէթլէրի իլէ 3 սա-աթ գատար պիր թագրմ մէվատ-տը միւհիմմէ իւզէրինէ միւզաքէ-րէտէ պուլունմուշ տըր։

—Ռումէլիթաքի խաթթը-նընդ ըսլահը վէ եէնիտէն թէմոմ-տի լազրմ կէյէն մահալլէրէ տա-խի թէլէկրաֆ խաթթը ինչասը հագգընտա թէլէկրաֆ նէզարէ-թինտէ պիր թեշէպպիսա մէվճուտ օլուպ, գարիպէն ինչասթա պաշ-լանըլաճաղը, վէ պու սայէտէ թէ-լէկրաֆ իճրէթինճէ պիր պէօ-յիւք թաատիրաթ վուգու պուլա-ճաղը իշիտիրմիշ տիր։

— Բազար էրթէսի կիւնիւ խա-րիճիյէ նազրը Ապէտին բաշա հազրէթլէրի սուլթան Ա՛հմէտտէ քեային գօնաղընտա սիւֆէրալը գապուլ իթտիկի սրրատա, Ին-կիլթերրա սէֆիրի Մ. Կօչէնի տա-խի գապուլ իտուպ, միմանիէյհ իլէ ուզուն միւտտէթ միւլագաթ իթմիշ, վէ պիր ռիվայէթէ կէօրէ, պու միւլագաթ իւչ սաաթ գա-տար սիւրմիշ տիր։ Միւլագաթը մէզքիւրէնին մէկզուը պասը նէտէն իպարէթ օլտուղու մալիւմ տէյիլ իսէ տէ, Շարգը ահվալը հազրէթ վէ մէսալի մուալագա-սընա միւթէալլիգ օլտուղունա բէք տէ չիւպհէ օլունմազ։

—Մէմուրիյէթը մախսուս իլէ իզմիրէ կիթմիշ օլտուգլարընը եաղմրշ օլտուղմրզ Բարնիս էֆ-վէ Եուսուֆ պէյ պու տէֆա խա-թմամօյա ավտէթ իթմիշլեր տիր։

—Զաթը Շահանէյէ Սպանիա տէվլէթի թարաֆընտան իթթա օ-լունան մուրասսա թասրէ՝ Օր նիշանը իլէ, Պէյճիգա տէվլէթի թարաֆընտան իթթա գրընան Լէօ-բօլտ նիշանը պու քէրրէ վիւրատ իթմիշ օրնաղլա, պու կիւնլէրտէ սէֆիրը մախսուսլարը պունլարը գաթը Շահանէյէ թաղտիմ իտէ-ճէքլէր իմիշ։

—Ճէբէլտէ Հավադիսին պէյանընա կէօրէ, Եունան մէսէլէսի հագ-գընտա գօնֆէրանսընդն վերմիշ օլ-տուղու գարար՝ վիւքէյլի ֆիխամ հազարթընը պու կիւնլէրտէ բէք գիյատէ մէշղուլ իթմէքտէ, վէ մէճալիսը ալիյէտէ իսէ Էվրօ-բանընդն Եունան մէսէլէսինտէ օլան գարարլարընդն դապուլէ չայան օլ-մատրզը կէօրիւմէքտէ օլմասը Ի-լէ, պու պապտէ տէվլէթճէ լա-զրմ կէլէն թէչէպպիսաթ իլէ մէշղուլ պուլունըմագտա իմիշ։

—Ամիյէ վէ մայիյէ միւֆէթ-թիշլիքլէրի՝ պէրաի թէնդիհաթ իլղա գըլընճաղը բիվայէթի օլու-նույօր։

—Յէրսատէթէ կէլտիյինի եաղ-տրզմրզ Պէյրութի միւթէսարրը-ֆը Բահիֆ էֆէնտի՝ մաարուզաթը-նընդ թագտիմի իչիւն տիւնքի կիւն Մապէ յնէ ճէլպ օլունմուշ տըր։

—Ըէտիֆլէրին պիր պէօյիւք գրսմը սիլալարընա իրսալ օլու-նուպ, թապուրլարտա մէվճուտ էքսիմիշ օլտուղընտան, աչրգլա-րը իքմալ իթմէք իչիւն եէնի գու-բրա նէֆէրաթընդն սէրիան Սթամ-պօլա իրսալի զրմնընտա վիլայա-թէ էմր կիթմիշ տիր։

—Ոն պէշ կիւն միւտտէթէ թաթիլ իտիրմիշ օլան Ա՛ատօլու կա-զէթասընդն պու քէրրէ մազհարը աֆվ օլտուղու մաէլ մէճմունիյէ իչտիրմիշ տիր։

—Ինկիլթէրրա տէվլէթինին Ա-նատօլու գօնսօլսու օլուպ, պիր միւտտէթտէն պէրու Ցերսատ-էթտէ վէ Պուլկարիսթանտա պուլունան միրայ Ուիրսընդ՝ Ա-նատօլույա ավտէթ իթմէք իւզ-րէ պու կիւն Ցերսատէթտէն հարէքէթ իտէճէք տիր։

—Կէչէն սալր կիւնիւ Ցերսատ-էթէ կէլմէք իւզրէ Սէլանիքտէն հարէքէթ իթմիշ օյան Օսմանը բօսթա վաքօրու Գարա Պուրուն ճիվարընա կիթտիյի սրրատա ա-ղրրճա պիր գազատա ուղրատա-լրագ հարէքէթտէն գամազլա, օրատան եէլքէնէ եէնէ Սէլանիյէ ավտէթ իյէմիշ վէ եօլճուլարը չը-գարմըշ տըր։

—Սէլանիկ վիլայէթինին 96 սէ-նէսի ադնամ բուսսմու 13 883.545 ղրշ. օլտուղու վիլայէթ կազէթա-սընա կէօրիւմիշ տիր։

—Իշիթտիյիմէ կէօրէ, մէք-թէպը միւլքիյէ չակիրտանընտան օլուպ, էլան միւխթէլիֆ մէմու-ռիյէթլէրտէ իսթիխսամ օլունան Լֆէնտիլէրին էքսէրիսի Մապէ յն սրը քիթապէթի խրամէթլէրինտէ գուլլանըլմամասը իչիւն զաթը հազրէթը Շէհրիեարի թարաֆը-նան իրատէ պույրուլմուշ օլմազ-լա, վիլայաթտէ գայմագամըզ վէ սաիր մէմուրիյէթտէ պուլու-նան մէքթէպը մէզքիւր թալեպ-սինին Սթամպօլա կէլմէլէրինէ էմր վերիլմիշ տիր։

Քէզալիք, մէքթէպը մէզքիւ-ըրն սօն իմթիհանընը տերտէսթ օլան չակիրտանընն տախի չէհ-տեթնամէ ալըպ չըգարդ՝ըրնտա սրը քիթապէթը մէզքիւրէտէ իս-թիխսամ օլունճագլարը իշիտիմ-միշ տիր։

—Ըէտիֆլէրին սիլալարընա իր-սալ օլունմալարընտան տօպալը, Սէլանիք ֆրգահ ասքէրիյէսինին մէվճուրը բէք ազալմըշ օլմաղլա, Սթամպօլ վէ Պուլայիրտէ պուլու-նան նէֆէրաթընդ ասքէրիյէնին պիր գըսմընը օլ թարաֆա սէվգ իթմէյէ գարար վերիլմիշ, վէ Էրէբ ճե�՝ վարօրը սալը կիւնի թօքճու վէ մու-հիմմաթը ասքէրիյէ վէ պիր թա-գրմ թօքճարը համի օլտուղը հայտէ Սէլանիյէ հարէքէթ իթմիշ տիր։

Քէզալիք Մ՝Էպէրէ Մ՝ուրուզ վաքտ-ը հիւմայունը կէլիպօլույա կէթ-միշ օլմաղլա, օրատան պիր գաչ թապուր բիյատէ վէ թօք վէ մու-հիմմաթ ալարագ Սէլանիյէ ազի-մէթ իտէճէք տիր։

—Իրան սէֆարէթխանէսի քէթ-խիւտասը կէչէն կիւն Պէպէքտէ վէֆաթ իտուպ, սալր կիւնիւ մա-հալը մէզքիւրատ ճէնազէ ոլալը իճրա օլունմուշ, վէ պու ալայտա սէֆարէթի միւշավիրի Միրզա Ճէ-վատ խան վէ ժէնէրալ գօնսօլօս Հաճի Միրզա Նէճէֆ Ալի խան, պաշ թէրճէման Միրզա Ռիզա խան վէ պիր խայլի սէֆարէթխանէ մէ-մուրիյնի իլէ Իրան թիւճճարանը միւթէպէրանը հազրը պուլուն-մուշլար տըր։

—Ամերիկատա լաքի մուհարիբ՝ կազէթալարընտա չէտիտ պիր միւ-պահասայա թուրթուշուպ, լաքին էքսէրիա պու սընրքիտա վուգու պուլտուղը միսիյու, պիր պիրինի գալէմէ իգնա վէ իսքեաթ իտէ-մէտիրլէրինտէն, նիհայէթ տուէլ-ոյա չըգմիշ վէ պիրի եաղըճա եարալանմըշ տըր։

—Լեոպոլդատա Բոմէն կազէթա-սընդն պէեանրնա կէօրէ, Բուսա-նիա հիւքիւմէթինին Թրիէսթէ թէրսանէսինէ սրբարրշ իթմիշ օլ-տուղու պիր գրթա թօք տուպա-սընդն ինչասթը խիթամ պուլմուշ օլտուղընտան, Թրիէսթէյէ կէօն-տերիլէն Ցումիթրէսգօնամ գաբ-տան մէզքիւր տուպայը Բուսա-նիա սուլրընա իյալ իթմէք իւզ-րէ Զանագ գալէյէ կէթիրտիյինա-ա, միւրուրինէ միւսաատ օլ-մատրզընտան, բուխատ իսթիհ-սալի պապընտա Պապը Ալի իլէ Բուսանիա սէֆարէթի միյանէսին-տէ մուխապէրաթ ճէրէեան իլէ-մէք-ի Լ-Գէ.

—Այտրնտա Գասապա ճիհէթլէ-րինտէ էինէ հայտուտլրգ մէյտա-նա չըգրպ, օն իքի գատար Զէյ-պէք պիր գաչ կիւնտէն պէրու Նիմֆիօտան Սալիհլիյէ կիտէն եօլու թուրթարագ նէ գատար քէօյիւ կէչիպ տէօնիյօր իսէ, թուրթուպ սոյլյօրլար իմիշ։ Գա-սապա գայմագամը մէզքիւր հայ-տուտլարրն թաագիպ իչիւն զապ-թիյէ չըգարմիշ տըր։

Լիֆէսու ճիհէթինտէ տախի Եու-նանլը հայտուտլար զու հուր իթ-տիկի վէ պունլարրն գայրգլարլա օ թարաֆլարա կէլտիրէլէրի խա-պէր վերիլիյօր։

—Իրզրումատան եաղըլտրզընա կէօրէ պիր Էրմէնի տէլիգանլրը-ը, մէմլէքէթինէ կիթմէք իւզրէ չէհ-ը մէզքիւրատէ Հարէքէթ իտուպ, եարըմ սաաթ մէսաֆէտէ քեանն կէզ նամ գարիյէ գուրպինտէ հայտուտլար թաաֆընտան գաթլ օլունմուշ, վէ իւսթիւնտէ պու-լան 70 ատէտ օսմանը լիրասը չալընմըշ տըր։ Մէպլաղը մէզպո՛ր՝ մաղթուլըն պիր գաչ հէմշէհրիյէ-րինին օլուպ, պուպիչարէլէր իքի իւչ սէնէ չալըշըպ պու մըգտարագ չէ լի գաղանարագ, մէրգումտ-լիգանլը իլէ մէմլէքէթլէրինէ կէօնտերմէքտէ իմիշլեր։

Իունէյտէն 8 յունիս Թարիխիյ-լէ եաղըլտրզընա կէօրէ, օն սէ-նէյտէն պէրու էհալի իսքեան ի-տիրմիշ օլան Գուշ Ցաղը նամ մա-հալտէ պուլունան վէ էլլի իքի խանէյտէն իպարէթ օլան Էրմէնի-լեր՝ կիւրճի մուհաճիրլէրինին զուրմ ու թաատիյաթընա թա-համմիլ իտէմէյէրէք, Զարչէն-պիհ, Լօլիսմ Ցաղը վէ Էքինճիք նամ մահալլէրէ նագլը խանէ իթ-մէքտէ իմիշլեր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Իշիտիտիկինէ կէօրէ, միլլի մէր-քէզ իանէ գօմիսիոնը, Բաթրիգ Ա՛մեն. Նէրսէս Սրբազան հազ-ըէթլէրիյլէ միւթէֆիգէն, գահթ-զէտէկեան իչիւն ումմիմ միլլէթին հրսսիյաթը ինսանիյէթքարանէ վէ վաթանբէրվէրանէսինէ եէնի-տէն պիր տավէթ տահա օգուտմաղ գարար վերմիշ օլմաղլա, ումարըզ քի, հէր միլլէթտաշ վէ խուսուսիյէ ասհապը սէրվէթ՝ գահթզէտէկեա-նէն թարիֆ օլունմազ հալը գարու-ըէթ վէ բէրիչանիյէթինի տէրխա-թրը իտէրէք, քէսէի սէխավէթլէ-րինի քիւչատ իթմէկեէ պիր տագի-գա պիկէ իպրազը թէրէտտիւտ իթմէյէճէքլէր տիր։

Բաթրիգի միւշարէյէյհ հազ-ըէթլէրինին տախի սրհհէթը պէ-տէնիյէսի միւսաատէ իհտիկին-տէ, պիղզաթ իանէ թօքլամաղա վէ միլլէթին զէնկին սընրքիանա միւրաճաաթ իթմէկեէ գարար վեր-միշ օլտուղու մա էլ մէմունիյէ մէսմուխիմիզ օլմուշ տըր։

———

Միլլի մէրքէզ իանէ գօմիսիո-նը թարաֆընտան մաթպասրզա եաղըլտրզընա կէօրէ, կիւմիւշ-եան Յովհաննէս էֆէնտի մարի-ֆէթիյէ սապրգ գահթզէտէկեան իանէ գօմիսիոնը թարաֆընտան օն ատէտ Օսմանը լիրասը։ Իս-կիւտար Ուսումնասիրաց ընկեր-ութիւնընտան 961 ղրշ. Ա՛ոժ. Տէր Յովհաննէս Մկրտեան վէ Մե-սաք էֆէնտի Ազէմեան թարա-ֆընտան պիրէր Օսմանը ալթու-նը վէ Սիլիվրիի Անաստաս էֆ. Ստամպօլիատէտնն եիւէ պիր ա-տէտ Օսմանը լիրասը վէ Լիմն-ճեան Մկրտիչ էֆ. թարաֆընտան տախի օն ղրշ. գահթզէտէկեան իչիւն իանէ վերիլիլ տիր։

Քէզալիք մէզքիւր գօմիսիոնն իապէր վերտիրնէ կէօրէ, վենե-տիկ Մխիթարեան Միաբանութի-ւնն թօքլատրզը հասըլթտան 10 Օսմ. լիրասը, Եօզդատ միլլէթտաշ-լարըմզըն իանէսինտէն 1000 մէ-ճիտիյէ, գարաքէհա Գէորգ պէյ իլէ զէվճէսի էպրու հանըմ Երամ-եանտան պինէր ֆրանգ վէ Պէր-սիէնին բրօթէսթան էկլիսիսնտէն քէզալիք պին ֆրանգ իանէ վեր-ուա իթմիշ տիր։

———

Տիւնքի կիւն վանտան Ա՛մեն. Խրիմեան Սրբազան հազրէթլէրի թարաֆընտան վարիա օյան պիր գրթա թէլէկրաֆա կէօրէ, միւ-շարիէյհ հազրէթլէրի՝ մահալը մէզքիւր Առաջնորդությունու գա-պուլ իթմէմէսինտէ էլան իսրար իթմէքտէ տիր։

———

Վանօրէից խորհուրդ տիւնքի իճթիմաընտա վանքլարընն թահ-գիգ վէ թէտգիգի իչիւն իզամ օլունանագ մէմուրլար հագգընտա միւզաքէրէտէ պուլունմուշ, վէ իչպու մէմուրիյէթէ թալիպ օ-լանլարընն բազար իրթէսի կիւ-նիւ վուգու պուլաճագ իճթիմա-ընտա հազրը պուլունմալարընը իրան վէ իչար իթմէկեէ գարար վերմիշ տիր։

Պատէհու ընկերութիւնարա վերիլէճէք վանքլարընն չէրախթի-նէ տայիր իճրան միւզաքէրէ իթ-միշ վէ «Միացեալ Ընկերութիւն Հայոց» թարաֆընտան Արշարու-նի Յովհաննէս էֆէնտի պիլ վէ-քեալէ միւզաքէրաթը մէզքիւրէ-տէ հազրը պուլունմուշ տըր։

———

Սրվազտան Բաթրիգխանէ յէ վարիա օյան պիր գրթա թէլէկ-րաֆա կէօրէ, հիւքիւմէթը մահալ-լէյէ կիւրճի մուհաճիրլէրինի մա-հալը մէզքիւրատ էրմէնիլէրին մա-լի օյան արազիլէրտէ եէրլէշտիր-մէքտէ օլտուղունտան, էհալի պու եիւզտէն զայէթ միւթէզարրուր օլտուղու իչիւն, աղ աչրպ սրզայ-մագտա վէ պու պապտէ Բաթ-րիգխանէյին թէվասսիւթիւնիւ թալեպ իթմէքտէ տիր։

ՊԱՆԳԱՅԻ ՕՍՄԱՆԻ

Կէչէն յունիս այլն 29ընտա իճ-թիմա իտէն մէճլիսի ումումիյինին գարարընա թէվֆիգան, Պանգայի Օսմանի հիսսէտարանընընդ՝ պու կիւնտէն իթթիպարէն Գալաթատա մէզքիւր պանգանընն սանտրընա միւրաճաաթ իտուպ, Ն՝. 2 տէն 10ա գատար գուբանրընը թէսլիմ իթտիքլէրինտէ, պէհէր հիսսէ իչիւն 10 շիլին եանի 55 ղրշ. այթուն ագչէ ախզ իտէճէքլէրի իլան օլունուր։ 2—1

Սթամպօլ 1 յուլիս 1880

ԹԻԼԱՍԱՆ

ԱՀՎԱԼԸ ՓՕԼԻԹԻԳԻՑԷ

Պու կիւնքի կիւնտէ պիւթիւն Էվրօքանը էնղարը Շարգա տօղրու տէօնմիշ տիր։ Պունուն իչիւն Էվրօքանը ահվալինտէն պահս իթմէք իսթէտիյիմիզ հալտէ տա-խի, երինէ Շարգ մէսէլէսինի գա-ըշարըմամագ միմքին օլամայօր։ Սայիր մէսէլէլեր էհէմմիյէթճէ բէք կէրի գալըպ, ումումուն նա-զարը տըգգաթընը ճէլպ իտէն Շարգ իշլերի տիր։

Գարատաղ վէ Եունան մէսէլէ-լերինտէն պիր իւչինճիւ մէսէլէ տօղույօր քի, օ տա Արնավուտ-լուգ մէսէլէսի տիր։ Շիմտիյէ գա-տար բօլիթիգա տէֆթէրլէրինտէ իսմի օլմայան պիր գավմ՝ պու կիւն Պերլին ահտնամէսինին իր-մալինէ վէ Էվրօքանը իլիթդամ իթմէքտէ օլտուղու Եունան վէ Գարատաղ մէսէլէլերինին նէթի-ճէբէզիր օլմասընա մանի օլմագ-տա պուլունտուղունտան, Շարգ մէսէլէսի էհէմմիյէթինին հէման նըսպը պու գըթայա այիտ տիր։

Ավթրիանը Եէնի Բաղարա գատար էնմէսի, Իթալիա վէ Ռու-սիանը Ավթրիայա գարշը էօթէ-տէն պէրու մէվճուտ օլան վէ ին-կիլիթերրանը տա պու տէֆա զու-հուր իտէն ըգգապէթի տախի Արնավուտլուղա պիր տէրէճէ տա-հա էհէմմիյէթ քէսպ իթտիրմէք-տէ տիր։

Պիր պիրինէ պաղը օլան պու իւչ մէսէլէնին եանընտա, Պուլ-կարիսթան մէսէլէսի տախի հէման էէնիտէն պաշ կէօսթէրմէքտէ կի-պի տիր։ Պուլկարիսթան իլէ Շար-գի Ռումէլինին պիրլէշմէսինէ կէ-րէք Պուլկարիսթան վէ կէրէք Շարգի Ռումէլինտէ բէք չօգ զար-էթ օլունմագտա օլտուղու կիպի Մակեդոնիայա տօղրու Պուլկա-րիսթանըն թէվսիի իլէ Պալգան նիմ ճէզիրէսինտէ պուլունան պիւ-թիւն Պուլկարլարըն պիր իտարէ-յէ ճէմինէ չալըշըլմագտա տը։

Պու կիւնքի կիւնտէ Ռումէլի գըթասընտա տէվլէթը Օսմանիյէ-նին տօղրուտան տօղրուեա իտա-րէսի ալթընտա պուլունան եէր-լէր՝ էհալինին ճինսիյէթի իթիպա-ը իլէ պաշլըճա իւչ մունգասէմ տիր։ Պու եէրլէրին էհալիսի Պուլ-կար, Ռում, վէ Արնավուտ տըբ-լար։

Պու իւչ գավմանն հէր պիրի-նին քէնտինէ մախսուս պիր մադ-սէտի օլուպ, իւչիւ տէ պիր պիր-լերինէ տիւշմէն օլուղլարը կի-պի, էթրաֆտա տախի պունլարըն միւնասէպաթընա խալէլ կէթիրէ-ճէք պէօյիւք տէվլէթլերին նու-ֆուզու վէ Եունան իլէ Պուլկա-րիսթանըն ամալի՝ խուսուսէթ վէ ըէգապէթլերինի արթըրմագտա տըբ։

Էկէր Էվրօքաի Օսմանինին ճի-հէթը զարպկէսինտէ պիր վա-գաա զուհուր իտէր իսէ, եանի Արնավուտլար իլէ Եունանլըլար պէյինտէ պիր մուհարեպէ վու-գու պուլուր, եախօտ Գարատաղ հուտուտունուն թէվսիյէսի իչիւն տէվլէթլերտէն պիրի հարպէն թէ-վասսութ իտէր իսէ, օ վէսիլէ ի-լէ պիր թարաֆտան Մակեդոնիա-եա գատար հէր թարաֆտա պու-լունան Բուլգար, վէ պիր թարաֆ-տան Պուլկարիսթան իլէ Շարգի Ռումէլինին խարիճինտէ գալան Պուլկարլար տախի գալգըպ Ռու-մէլի գըթասընին գարմագարըշդ պիր հալ քէսպ իտէճէյի էտնա պիր միւլահաղա իլէ անլաշըլաճագ չէյլերտէն տիր։

Էվհասը Ռումէլի գըթասը պու կիւն պիր պարութ ֆըրսըսընա պէն-ղէօր քի, հէր հանկը քէօչէսինէ պիր գըլըճըմ տիւշէճէք վէ եա-խօտ եագընընտա աթէշ պու-լունտուրուլաճագ օլուր իսէ, տէրհալ թուրթուչու բաթլա-եաճաղը շիւպհէսիզ տիր։

Պաղը չէյլէր վար տըր քի, եա-նարբէն էթրաֆկարընտաքի չէյլե-րէ զիյանլարը տօգունմազ։ պիր թագըմ չէյլեր իսէ պարութ կի-պի բաթլայըպ, էթրաֆընտաքի չէյլերէ զիյանը տօգունուր։ Իշ-թէ Ռումէլի գըթասը պու իքինճի նէվսէն տիր։ չիւնքի Ռումէլինտէ էօյլէ վուգուաթ զուհուրի՝ ճի-վարտա պուլունան տէվլէթլերտէն պաշգա ումումի Էվրօքայա տախի թէեսիրի օլուր։

Էվրօքանը վէ խուսուսի իլէ ին-կիլիթերրանը պու պապտէ պիր նիյէթ վէ թէրթիպէ օլտուղու բի-վայէթ օլունույօր իսէ տէ, պու նիյէթ վէ թէրթիպ հագգընտա տախի միւսթէլիֆ բիվայէթլեր վար տըր։

Անճագ Մ. Կլատսթօնա աթֆ օլունան նիյէթլերտէն տախի չիմ-տիյէ գատար պիր էսէր կէօրիւ-մէյիպ, միւշարիէյհ տախի զա-հիրէն Պերլին ահտնամէսինին իմ-բասընտան պաշգա պիր չէյ չա-ըշմամագտա օլտուղունտան, չիմ-տիլիք պու պապտէ պիր չէյ տե-յէմէյէրէք, բէվիչը վուգուաթա գարշը սէյիրճի տուրմագ մէճ-պուրիյէթինտէյիզ։

Շարգ մէսէլէսինին Անատօլյա միւթէալլիգ ճիհէթի տախի էհէմ-միյէթճէ կէրի գալմայըպ, հէր նէ գատար քի օ թարաֆտան պու գատար թէհլիքէլէր եօգ իսէ տէ, օրալարըն ահվալի ըսլահաթա տա-հա զիյատ էհէմմիյէթ վէ իհթի-յաճ կէօսթէրմէքտէ օլտուղուն-տան, էրօրա տէվլէթլերի պու ըս-լահաթըն իճրասընը իլթիզամ, վէ տէվլէթի իճրաաթա իճպար իթ-մէք թասավվուրընտա տըրլար։

Ասիատաքի մէմալիքը Օսմանի-յէնին տախի ագամ վէ միլլը մուսթէլիֆեէն մէսքուն պուլուն-մասը, վէ պունլարըն պէյինտէ միւսալաթ պուլունմայըպ, պիր թագըմընն հուգուգը թապիյէ-լերինտէն մահրում գալմասը իլէ պիր թագըմընն տախի էօթէտէն պէրու տէվլէթտէն պարիտ վէ միճթէնիպ տուրմալարը, վէ էր-զէրումտան վէ Սուրիա վէ Իրագ կիպի ճիհէթլերին նէղաբէթը մէվ-գըյէսի՝ օրալարընը էհէմմիյէ-թինի իքի գաթ իտէյօր։

Ասիատա պու թէհլիքէլերին էօնլինիւ ալըպ, էհմիյէթի խթիլ-զամ իտէպլիճէճք պիր թէտպիր վար իսէ, օ տա անճագ ըսլա-հաթը էսասիյէ վէ մաթլուպէնին իճրասը տըր։ Պունուն իչիւն Ա-նատօլու մէսէլէսի տիմէք՝ ըսլա-հաթ մէսէլէսի տիմէք տիր։

Պունտան էվվէլ Ասիանը օր-թասընտա ույանտըրըլմըշ օլան հարպ աթէշի սէօնմէքիւզրէ տիր։ Ինկիլիզլեր պու գատար վագթ Աֆղանիսթանտա կեահ կալէպէ չալարագ կեահ մաղլուպ օլարագ մուհարեպէ իթիրքէն սոնրա, պու կիւն նէ մուհարեպէյէ տե-վամ իթմէյէ ճէսարէթ իտէրէք վէ նէ Աֆղանիսթանը թախլիյէ խուպ չէքիլմէյէ գարար վերե-րէք, էօյլէ միւթէրէտտիւտ պիր հալտէ տուրմագտա տըրլար։

Իքի սէնէտէն պէրու Ինկիլիզ կաղէթալարը՝ կեահ Ինկիլիզ աս-քէրինին զալէպէլէրինի սայարագ Աֆղանիսթան մէսէլէսինէ հար-պէն խիթամվերիլտիյինի, վէ կեահ Աֆղանիսթան իւմէրասընընը Ին-կիլիթերրայա օլան մէյլլերինի վէ Իրանլա օլան ահտնամէլերինի տերմէեան իտէրէք, բօլիթիգա-ճա մէսէլէյէ խիթամ վերիլէճէ-յինի պէյան իլէ, հէր կիւն պաշ-գա պիր եօտա հավատիս վերե-մէքտէ իտիլէր։

Լաքին նիհայէթ Ինկիլիզլերին Աֆղանլըլարա զալէպէ չալամայըպ Աֆղանիսթանը զապթ իտէմէէ-ճէքլերի անլաշըլըրը կիպի, Աֆ-ղանիսթան իւմէրասընընը Ինկիլիզ-լեր իլէ պիրլէշմէսինին տախի աս-լը չըգմայըպ, ումումի Աֆղանլը-լարըն քէմանֆիսապիգ Ինկիլիզ-լերէ գարշը տուրմագտա սէպաթ կէօսթէրմէքտէ օլտուգլարը, վէ Իրանընն՝ Հէրաթը զապթ իթմէք կիպի պիր մուգավէլէյէ կիրիշմե-յիպ, Ինկիլթերրատան զիյատ Ռուսիայա մահլ պուլունտուղու թէպէյեիւն իթմիշ տիր։

Պինաէն ալէյհ Ինկիլիզ կաղէ-թալարը տախի արթըգ Աֆղա-նիսթան մէսէլէսինին՝ Ինկիլիզ-լերին մէնֆաաթընա օլարագ հալլ օլունտուղունտան վէ եա օլունա-ճաղընտան պահս իթմէքտէն վազ կէչէրէք, իսթիյարը սիւքիւթ իթմէքտէ տիրլեր։

Ռուսիա իլէ Զին արասընտա պիր մուհարեպէ իհթիմալի պաղը օ-լուպ, Ռուսիա պունա գարշը պա-զը թէտապիր վէ թէչէպպիւսաթը ասքերիյէտէ տախի պուլունմագ-տա իսէ տէ, մէսէլէ բէք ուզայըպ աթէտա սօղումագտա օլտուղուն-տան, պու մուհարեպէնին տէ վուգուընտան ատէմը վուգուը իհթիմալէ տահա գարիպ տիր։

Մարգտա (Ֆաս) եճնէպիլեր իլէ խրիսթիյան վէ Եահուտիլերին հուգուգունու թէէմին վէ էմնի-եէթլերինի հասըլ իթմէք իչիւն Մատրիտտէ պիր գօնֆէրանս ագտ օլունմուշ իսէ տէ, Լիվրօքա տէվ-լէթլերի մուրախասլարը պէյ-նինտէ իթթիֆագ հասըլ օլամա-տըղընտան, պու գօնֆէրանս տա-խի պիր չէյ մուվաֆֆագ օլա-մայաճագ կիպի կէօրիւնիյօր։

Արապ Թապեասը մէսէլէսի հոս-լա մուալլագ օլուպ, Ռումանիա իլէ Պուլկարիսթան պէյնինտէ պիր տերեճէեէ գատար պիւրու-տէթի տախի մուճիպ օլմագտա տըր։

Ռումանիա իլէ Սըրպիա բրէս-լերինին գրալըգ իւնվանընը ալ-մագ իւզրէ պաղը թէչէպպիւսաթ-տա պուլունտուղուրը, վէ բրէսս Շարլըն էվվէլճէ Լիվրօքայա վու-գու պուլան սէյիահաթը իլէ, բրէսս Միլանըն պու տէֆա վի-էննայա ազիմէթի տախի պու-մագսէտէ մէպնի պուլունտուղու բիվայէթ օլունմուշ իսէ տէ, պու թէչէպպիւսաթըն սրհհէթի վար իսէ պիլէ, չիմտիյէ գատար պիր նէթիճէլերի կէօրիւլէմմիշ տիր։

Պէօյիւք տիրօմաթլար պէյնին-տէքի միւնասէպաթընն սուրէթը ասլիյէսի անլաշըլամամագտա իսէ տէ, պէյնլերինտէ սուլը ումու-միյէ խալէլ կէթիրէպիլէճէք նէ իթթիֆագ վէ նէ տէ միւպայէ-նէթ կէօրիւնմէքտէ տիր։

Ինկիլթերրա իլէ Ֆրանսա պէյ-նինտէ իթթիֆագը թամ հասըլ օլտուղու սէօյլէնիյօր իսէ տէ, պու իթթիֆագ Ալէմանիա վէ Ռուսիայը գօրգութաճագ պիր սուրէթտէ օլմայըպ, Ղարպ տէվ-լէթլերի իլէ Շըմալ տէվլէթլերի պէյնինտէ չիմտիլիք հիչ պիր խու-սուսէթ վէ պիւրուտէթ էսէրլերի կէօրիւնմէմէքտէ տիր։

Մ. Կլատսթօնըն դապինէթօ-րիյասէթինէ կէչմէսի իլէ, Ինկիլ-թերրա իլէ Ավթրիանը միւնա-սէպաթընա պիր տերեճէեէ գա-տար խալէլ կէլէճէք կիպի օլմուշ իսէ տէ, չիմտիլիք պու իքի տէվ-լէթ պէյնինտէ տախի զահիրէն օլսուն միւնասէպաթ պիր հիւմիւ-սուրէթտէ օլուպ, սուլը ումու-միյէ խալէլ կէլէճէք պիր սէպպ կէօրիւնմէյօր։

Ումուրը տախիլիյէյ կէլինճէ, Ֆրանսատա պու սօն զէմանլար-տա բէք պէօյիւք թէէսիրի մու-ճիպ օլաճագ իքի գարար վերիլ-միշ տիր քի, պիրի մէքթէպլէրին բուհանիէրին էլինտէն ալընմասը իլէ, իդինսիզ բուհանիլէր ճէմի-յէթլերինին պուլունմասընա մի-սատտէ օլունմամասը վէ էճնէպի ճիղվիթլերին Ֆրանսատան չըգա-ըըմասը, վէ տիկէրի ֆոդ վու-գուաթընտան տօլայը մէֆֆի պու-լունանլարըն աֆվը ումումիյէ մաղ-հար օլմասը տըր։

Պու գարարլարըն իքիսի տախի ճիւմհուրիյէթ ֆիքրինին պիր գաչ ատըմ տահա իլէրի կիթմէսինէ տէլալէթ իթմէքլէ, ճիւմհուրիյէթ թարաֆտարլարընընն մէՇունիյէ-թինի մուճիպ օլույօր իսէ տէ, պիրինճիսինին իճրասը պաղը միւշ-քիլաթա թէսատիֆ իթմէքտէ օ-լուպ, հաթթա իճրա մէմուրլա-ընընն տախի պիր թագըմը իսթի-ֆա իթմէքտէ տիր։

Ալէմանիատա տախի ըուհանի-լէր մէսէլէսի տէվամ իթմէքտէ տիր։

Ռուսիատա խայը վազըմատան պէրու Նիհիլիսթլերտէն էսէր կէօրիւնմէմէքտէ տիր։ Պիլէմէյիզ քի Նիհիլիսթլերին հարաքէաթը-նա գըշ մէվսիմի տահա միւնա-սիպ կէլտիրինտէն գըշրն ավտէ-թինէ գատար իսթիրահաթ իթ-մէէ՞ մի գարար վերմիշլեր տիր։ Եօգտա ժէնէրալ Լօրիս Մելիգօ-ֆուն թէտապիրի հաքիմանէսի՞ մի պունլարրն հարաքէաթընա պիր սէտա չէքմիշ տիր։

ՊԷՐԼԻՆ ԳՕՆՖԷՐԱՆԸՆԸ

Վիէննատան Նոյթնալ Ցայտունիկ կաղէթասընա աթիտէքի թէլէկ-րաֆ եաղըմըշ տըր։

«Զարշէնպիհ կիւնքիւ իհթիմա-տէ Գօնթ տը Սէն Վալիյէ Ֆրանսա նամընա օլարագ պիր թէլիֆնա-մէ՝ արզ իտուպ, պու թէլիֆնա-մէ Օսմանը վէ Եունան թասհիհի հուտուտը իչիւն պաղը թաատի-լաթ իլէ, Եունանլըլարըն 1879 դեկեմբեր թէլիֆէլերինի էսաս թուրմագտա տըր։

«Գօնթը միւշարէլէյհին իչպու-թէլիֆնամէսինէ կէօրէ, Օլիմբ վէ Բինա տաղլարընընն սիսիլէլերի իլէ միւթէչէքքիլ օլան թագսիմի միյահ խաթթը՝ սապիթ վէ թա-պիթ պիր հուտուտ ատտ օլունա-ճագ տըր։ Պու հուտուտ զարպ ճիհէթինտէ Գալատաս նէհրինին մէնպաբնա գատար եայըլըպ, նէհ-ըը մէգքիւրընը պէյրնա կիտէրէք մէնսապընտա միւթէէհի օլաճագ տըր։ Պու սուրէթլէ Եունանա վէ-րիլէն արազի Եանեայը հավի օ-լուպ, պունա գարշըլըգ Թիւր-քիա՝ Գալատասընն սաղ քէնարընը-տա զարպ ճիհէթինտէն Սիրօս պը-րունընա չէգան պիր բարչա արա-զիյի ալըգօյաճագ տըր։ լաքին պու բարչա Գօրֆու իլէ իճրաի մուխապէրէ իչիւն բէք էլզէմ տիր։ Ալէմանիա, Ինկիլթերրա վէ Իթա-լիա, Ֆրանսանընն իչպու թէքլի-ֆինէ մուվաֆֆագաթ իթմիշ օ-լուպ, ֆագաթ Ավթրիա-Մաճա-րիսթան իլէ Ռուսիա հէնուզ ըէյ-լէրինի պէյան իթմէմիշ էր տիր։»

Պերլինտէն յունիս 18 թարիխի իլէ տէ Տեպ կաղէթասընա չու թէլէկրաֆ քէշիտէ օլունմըշ տըր։

«Ֆէնինի գօմիսիօն աղայարը պու կիւն սաաթ պիրտէ իհթիմա իթ-միշլեր տիր։ պունլար՝ Մ. Պրաիլաս Արմէնիս թարաֆընտան տէվ-լէթլերէ արզ օլունան Եունա-նընն թէքլիֆի ախիրինի թէտգիգ իտէճէքլեր տիր։

«Ցէվլէթլեր, Եունանընն՝ միշա-վիր սրֆաթըյա ֆէնինի գօմիսէր-լեր գապուլ օլունմասընը թալէպ իթմիշ օլտուղունու Պապը Ալիյէ իշար իթմիշլեր տիր։ Պապը Ալի ճէվապընտա, գարարլարըն էք-սերիյէթը արա իլէ իթթիխազ օ-լունաճաղը ճիհէթլէ, Օսմանը գօ-միսէրլերինին պուլունմասը ֆագ-լա պիր չէյ օլտուղունու վէ սըրֆ միշավիր սրֆաթըյա մէճլիսի մէգքիւրտէ պուլունմագ իսթէմէ-տիկինի պէյան իթմիշ տիր։ Պապը Ալի՝ Էքի քէօրֆէզտէն պիրինի վէ-րէճէյինի, ֆագաթ Նէ էքսիսինի պիրտէն վէ Նէ տախի Եանեայը վիրէմէյէճէկինի պէյան էյլէմիշ տիր։»

Երինէ Պերլինտէն 20 յունիս թա-րիխլի մէգքիւր Տեպ կաղէթա-սընա պա թէլէկրաֆ մախիմաթը աթիյէ վէրիլմիշ տիր։

«Բէք սահիհ տիր քի, Ֆրանսա՝ Ինկիլթերա իլէ Իթալիանըն մուա-վէնէթիյլէ գօնֆէրանսա պիր խաթթը հուտուտ լայէհաը թագ-տիմ իտուպ, պու խաթթ Գալա-մասընն սաղ քէնարընընն պաշլա-յարագ պէյունա կիթմէքտէ, Եան-եա վէ Մէցօվօյը հավի պուլուն-մագտա, Բինտ վէ Օլիմբ տաղլա-ըընն պէյունա կիթմէքտէ, վէ Բլաթամանընն պիր աղ ճէնուպ ճիհէթինտէ Ագտենիզ միւնթէ-հի օլմագտա տըր։

«Ալէմանիա, Ավթրիա վէ Ռու-սիա՝ պու թէքլիֆի կէօրիւպ, ֆագաթ հիչ պիր թաահհիւտա-թա կիրիշմէմիշլեր տիր, վէ ֆէն-նի գօմիսիօն խաթթը մէգքիւրը թէագիդ իթմէյէ մէմուր իտիլ-միշ տիր։ Ֆրանսա վէ Ինկիլթերա վէ Իթալիանընն միւշթերէք մէսալտէ թալիմաթ սաղ իթմիշ օլաճագլը-ը, վէ պու իւչ տեվլէթ գապի-նէթ օլարընընն խաթթը մէգքիւր ու-զերինէ եվվէլտէն իթթիֆագ իթ-միշ օլտուգլարը ճիհէթլէ, չիմտի իչ տիկէը գօմիսէրլերին ըէյինէ պագար։ Լաքին զանն օլունտը-ղընա կէօրէ, եվվէլա Ալէմանիա, պատէհու Ավթրիա՝ պէյքի պա-ղը թաատիլաթ իլէ Ֆրանսըզլաաթ-թընը գապուլ իտէճէքլեր տիր։

«Ռուսիա պիւթիւն պիւթիւն պիր թարաֆտա տուրույօր, լա-քին էքսերիյէթին ըէյինի գապուլ իտէճէք տիր։ Էկէր ֆէնինի գօմի-սիօն Ֆրանսըզ խաթթը հուտու-տունու թագտիր իտէճէք օլուր իսէ, Մ. գօնթ տը Սէն վալիէ օ հալտէ խաթթը մէգքիւրու գօն-ֆէրանսըն գարարընա արզ իտէ-ճէք տիր։ Գօմիսիօն տիւնքի կիւն պու պապտէքի միւզաքէրաթընը թէքմիլ իտէմմիշ տիր, եարընն էօյլէտէն սօնրա եինէ իճթիմա իտէճէք տիր։

«Ֆրանսըզ խաթթը հուտուտը՝ Պուլթրանթօ կէօրիւ իլէ Զակօրի գարիյէսինի խարիճտէ պրագտը-ղը ճիհէթլէ, Մ. Պրաիլաս Արմէ-նիս՝ Զակօրի միւթէպէրանընընն իմզասը թահթընտա օլարագ գա-րիյէի մէգքիւրէնին Եունանիսթա-նա իլհագ օլունմասընը թալէպ ի-տէն արիզէյի գօնֆէրանսա թագ-տիմ իթմէք նիյէթինտէ տիր։

«Ֆալթանաթը սէնիյէ սէֆիրի Սաատուլլահ պէյ հազրէթլերի՝ բրէնս Հօհէնլոհէյ պիր թէպլի-ղաթտա պուլունուպ, պու թէպ-լիղաթա կէօրէ, Թիւրքիա՝ գօն-ֆէրանս գարարլարընընն ատիլանէ օլաճաղընը վէ օ հալտէ մէգ-քիւր գարարլարը պիլա միւշ-քիլաթ մէվզիի իճրայա գոեա-ճաղընը՞ մէմուլ իթմէքտէ, վէ ֆագաթ Արտա վէ Ղօլօս (Վօլօ) քէօրֆէզլէրիլէ Եանեայը հիչ պիր վագրթ թերը իտէմէէճէկինի պէեան իլէմէքտէ տիր։»

—=—

Նոյ Ֆրայ Բրեսֆ կաղէթասընընն Պերլին մուխպիրի, Օսմանը սէ-ֆիրի Սաատուլլահ պէյ վէ գօն-ֆէրանս բէիսի բրէնս տը Հօհէն-լոհէ իլէ պիր միւլագաթ իճրա իթմիշ տիր։ Բրէնսը միւշարիէյհ մուխպիրի մէգքուսմէ տէմիշ տիր քի, Թիւրքիանընն՝ գօնֆէրանս գարարլարընը էմր մագամընտա գապուլ իթմէմէսինէ հագգը վար տըր։ Գարարլար՝ Էվրօքանընն նա-սիհաթ տըը մագամընտա Ոթամ-պօլա թէպլիղ օլունաճագլար տըր։

Միւմքին օլուր իսէ, Եունանընն արզուլարընը՝ Թիւրքիանընն մէնա-ֆիի իլէ ուզլաշտըրմագ արզու օ-լունույօր։ Էկէր Պերլինտէ իքի թարաֆը տա մէմնուն իսթէճէք պիր խաթթը հուտուտ պուլու-նուլապիլէճէք օլուր իսէ, ֆէննի գօմիսիօն՝ մահալլինէ իրսալ օլուն-մայաճագ տըր։

Պու սէմէրէ տէ տէրհալ Եունա-նա վէ Թիւրքիայա թէպլիղ օլու-նաճագ տըր։

Պու իքի տեվլէթլեր՝ գօնֆէրանս միւզաքէրաթընա հազրը պու-լունմաղա տավէթ օլունմամըշլար տըր, զիրա Պերլին ահտնամէսի-նին 24-ինճի պէնտինտէ պու պապ-տէ պիր սարահաթ եօգ տըր։ Էկէր Թիւրքիա իլէ Եունանիսթան արասընտա պիր միւնազաա զու-հուր իտէճէք օլուր իսէ, տեվ-լէթլեր՝ հաքեմ սրֆաթըյա միւ-տախէլէ իտէճէքլեր տիր։ Լաքին գօնֆէրանսըն գարարլարընը իճ-րա իթտիրմէք իչիւն գուվվէի ճէպրիյէ գուլլանմագ իգթիզա ի-տէճէկի զանն օլունմագ։

Իգթիզա իթտիկինտէ Թիւր-քիանընն Եունանիսթանա ֆիտա-քէարըգլար իտէճէկինի միւպէ-յին պիր նօթա պուլունտուղունա տայըր օլան հավատիսի Օսմանը սէֆիրի ըէտտ իթմիշ տիր։

Պապը Ալի եաընընդ եա Արտա վէ եա Վօլօս քէօրֆէզինի Եունա-նիսթանա թերը իթմէք նիյէթին-տէ իմիշ։

Լաքին իքի քէօրֆէզի պիրտէն վիրմէզտէն վէ եա Եանեայը թերք իթմէզտէն վէ եախօտ Մ. Պրաիլաս Արմէնիսին մուխթիրէսինտէ միւ-թէվի օլան միւթալէսպաթը գա-պուլ իլէմէզտէն էվվէլը Պապը Ա-լի սիլահլա մուգավէմէթ իտէճէք իմիշ։

ԵՈՒՆԱՆԻՍԹԱՆ

Աթինատան Տեպ կաղէթասընա պէր վէճճի աթի եաղըմըշ տըր։

«Վիւքէլաի ճէֆտիտէնին կէնճ ըէիսի Մ. Թրիգուբիս, Ֆրանսա-տան պէօյիւք զապթի կէթիրթ-մէք էֆֆէքարընը իճրա իթմէյէ թէմամըյա արզու իթմէքտէ տիր։ Պու զապրթանա՝ Եունան օրտու-սունուն մուալլիմիք մէմուրիյէթը նազիրէսի իհալէ օլունճագ տըր։ Մումիկէյհ Մ. Թրիգուբիս Ֆը-րանսա հարպիյէ նազրընընտան ըէսմէն պու մուալլիմլերի թալէպ իթմիշ իսմիշ, վէ թէքմիլ պիր Ֆրանսըզ երքեանը հարպիյէսինին Աթինայա կիթմէյէ հազրը պու-լունտըղը տա սէօյլէնիյօր։ Պուն-լար պանա նապէմէվսիմ կէօրիւ-նիյօր, վէ պիլա միւլահաղա վէ չէրաիթ, էօյլէ պիր միւթէպէր հէյէթը մէմուրիյինին էճնէպի խըս-մէթինէ իրսալ օլունճաղը մէ-մուլ տէյիլ տիր։ Մ. Թրիգուբի-նին ֆիքրի, մէճլիսի մէպուսան-տա մուխալէֆէթ թարաֆտարա-նընն պիր թէքլիֆի օլուպ, պու թէքլիֆ՝ էվվէլա օ վագթքի ըէե-սի վիւքէլա Մ. Գումանտուրօս թարաֆընտան վէ պատէհու մէճ-լիսի մէպուսան թարաֆընտան գապուլ օլունմուշ իսի իսէ տէ, Եունան օրտուսունտա էքէյիճճ իւմէրաի ասքէրիյէ պունա մուխա-լէֆէթ իթմիշլեր իսի։ Էյէր Եունան օրտուսընընն պէօյիւք զապրթա-նընտան միւթէչէքքիւլ պիր հէ-յէթը մէպուսէ, թէքլիֆը մէգ-քիւր լէհինտէ պիր ըէյ վերմիշ օլ-սա իսի, պէօյլէ պիր արզու նա-զարը տիգգաթա ալընը իսէ, իչպու խուսուսի մէսէլէտէ Մ. Թրիգու-բիսին պու մաթլուպու, Ֆրանսա հիւքիւմէթինի տէ թալէպը մէգքիւ-ըէ մուվաֆֆագաթտա պուլընընը-մաղա քիֆայէթ իտէմէյէճէք տիր։ Նասըլ քի եվվէլճէ թահգիգ ու իսպաթթիմիշիմ տըր, Եունան օր-տուսունա էճնէպի զապրթանընընն գապուլու՝ ինֆիալվէ մումանաթը մուճիպ օլաճաղընտան, պու խու-սուս Եունան ասքէրի գօմանտան-լարընը միւշքիլ պիր հալտէ պու-լունտըրաճագ տըր։ Կէչէն սէնէ իթթիյար պիր միրալայ հէր ադամ պանա 1821 սէնէսինտէի Եունան իթթիլալընտան պիրէր վագտա նագլ իտէր իսի։ Պու իթթիյար, Եունանիսթան իսթիգլալընն մու-հարեպէսինտէ պուլունմուշ օլան Ֆրանսըզ զապրթանընը կէօրմիշ օլմաղլա, անլէր հագգընտա էք-սերի չէօյլէ տէր իսի։ «Իմիտ լաքին սէրթ զապրթան։» Հա-գիգաթէն Ֆրանսըզ մուալիմ-լերինէ պունտան պաշգա պիր թէքտիր օլունմաղ, զիրա պուրա-տաքի օրտու զիյատ կարտ նա-սիհնալ (ասաքերի մուհարեպէի

ՎԱՍՆ ՀՈՐԴԵՐՈՒ ԶՈՐՔԻ

ԵՎ

ՀԱՅՐԱՊԵՏ ԶԱՐԱՍՈՒՅՑԻ

ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՈՒՄԸ

(ԶՕՐՔՈՎՈՒՆԿ)

ՆԱԽՈՎ ՀՈԳՆՈՒԹԻՆ

(ՀԵՏԵՎՈՒԹԻՒՆ ԵՎ ՎԵՐՋԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ)

Ի ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

(ՀԱՏՈՒԱԾ ԱՌԱՋԻՆ ԹԻՎԻՆ)

Ի ՍԱՀՄԱՆԱՑՈՒՄԸ ՊԱՐՍԻԿ ԵՎ ՌՈՒՍԱՍՏԱՆԻ ՄԻՋԵՎ

ՄԻՆՉԵՎ ՄԵՐՈՒՆՔ ԵՎ ՆԱԽՆԻՆՔ

ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՏՈՒԱԾ ԱՌԱՋԻՆ ԹԻՎԻՆ

(ՀԵՏԵՎՈՒԹԻՒՆ ԵՎ ՎԵՐՋԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ)

ՆԱԽՈՎ ՀՈԳՆՈՒԹԻՆ

(ՀԱՏՈՒԱԾ ԱՌԱՋԻՆ ԹԻՎԻՆ)

ՀԱՅՐԱՊԵՏ ԶԱՐԱՍՈՒՅՑԻ

ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՈՒՄԸ

(ՀԵՏԵՎՈՒԹԻՒՆ ԵՎ ՎԵՐՋԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ)

ՆԱԽՈՎ ՀՈԳՆՈՒԹԻՆ

(ՀԱՏՈՒԱԾ ԱՌԱՋԻՆ ԹԻՎԻՆ)

ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒ

ԹԻՎՃԻՀԱԹ

Ամիսէ Նեղարէթի էվրադ պաշ քեաթիպի Նէշէթ պէյ էֆէնտիյէ ըիւթպէի ուլա սընֆը սանիսի ,

Ամիսէ Նեղարէթի մուհասէպէճիսի Նազիֆ պէյ էֆէնտիյէ ըիւթպէի ուլա սընֆը սանիսի ,

Ամիսէ Նեղարէթի սիճիլը մէմուրին միւտիրի Լոհէմ պէյ էֆէնտիյէ ըիւթպէի ուլա սընֆը սանիսի ,

Ամիսէ Նեղարէթի հեվալէ միւտիրի մուավինի Շեվքէթ պէյէ ըիւթպէի սանիյէ սընֆը միւթեմայիզի ,

Մահքէմէի խութինաֆ սընֆը էվվել զապթ քէթէպէսինտէն Սատատ պէյէ ըիւթպէի սանիյէ սընֆը միւթեմայիզի ,

Ցէրսատէթ մէհաքիմի մէրքէզ մուգավէլաթ մուհարրիրի Ստեփան էֆէնտիյէ ըիւթպէի սանիյէ սընֆը միւթեմայիզի,

Խարճիյէ նազրը բաչա հազրէթլէրինն պիրատէրի Վէյսել պէյէ ըիւթպէի սանիյէ սընֆը սանիսի ,

Ամիսէ Նեղարէթի ուսուրը հուգուգիյէ գալէմի միւմեյիզի Շեֆիգ էֆէնտիյէ ըիւթպէի սանիյէ սընֆը սանիսի ,

Ամիսէ Նեղարէթի վէզնէտարը Հիւսէյին էֆէնտիյէ ըիւթպէի սանիյէ սընֆը սանիսի ,

Մահքէմէի խութինաֆ սընֆը էվվել զապթ քէթէպէսինտէն Ռիզա վէ Շաքիր էֆէնտիէրէ ըիւթպէի սալիսէ թէվզիհ պույրուլմուշ տը ։

—=—

Գրը շէհրի սանճաղը պիտայէթ մահքէմէսի միւտտաիի ումումի մուավինլիյի՝ Միտհաթ պէյ ,

Մուսուլ պիտայէթ մահքէմէսի ճէզա տաիրէսի բիյասէթի՝ Ցուհուդ գազասը գայմագամը սապզ Մէհմէտ էֆէնտիյէ ,

Մուշ սանճաղը մահքէմէսի ճէզա տաիրէսի բիյասէթի՝ Պէքիր էֆէնտիյէ թէվզիհ պույրուլմուշ տը ։

—=—

Պուլկարիսթան գօմիսէրի Նիհատ բաչա հազրէթլէրինէ թէպտիլէն իքինճի ըիւթպէ Մէճիտի ,

Պուլկարիսթան գօմիսիոն քիթապէթինտէ պուլունմուշ օլան Մահմուտ Նէտիմ պէյէ թէպտիլէն իւչինճի ըիւթպէ Մէճիտի ,

Մամուրէթիւլ Ազիզ (Խարբուրթ) էրմենի գաթոլիկի բիսգոբոսու Ստեփան էֆէնտիյէ իւչինճի ըիւթպէ Մէճիտի ,

Մէտիհնէի միւնէվվերէ պէլէտիյէ թապիպի Նէճիպ էֆէնտիյէ տէօրտինճի ըիւթպէ Մէճիտիյէ Նիշանը իհսան պույրուլմուշ տը ։

ԹԷԼԵԿՐԱՖ

Աֆոն Հավաս

Աթինա 30 յունիս

Տիւգ տը Ռիշլիէօ վէֆաթ իթմիշ տիր ։

Հիւքիւմէթ՝ միլլէթ պանգասը իլէ 45 միլեոն ֆրանգլէգ պիր խութիդրաշ ագտը միւզաքէրէսինէ միւպաչէրէթ իլէմիշ տիր ։

Ժոն-Ֆորէ վէ Ռէ-Պլանշ նամ ֆէրանսըզ զըրհլըլարը Դօրֆույա կիթմէք իւզրէ եագընտա Բիրէտէն հարէքէթ իտէճէքլէր տիր ։

Պոէ նամ ֆրանսըզ վաբօրու պէյրութտան հարէքէթ իթմիշ օլմաղլա , Բիրէտէ պէքլէնիլիյօր ։

Ֆիլիպէ 30 յունիս

Շարգի Բումէլի վալիսի իլէ զեվճէսի բրէնսէս վօկորիտէս՝ պու կիւն էօյլէյին Սթամպօլա միւթեվէճիհէնն թրէնը մախսուսա հարէքէթ իթմիշլէր տիր ։

(Պոէ սպան նէլէն Ռեմէրթիլը)

Բարիզ 30 յունիս

Մարտ 29 թարիխլի գարարնամէյէրին իճրասը պու սապահ պաշլամըշ տը · պու գարարնամէյէր, էվվէլ՝ թէտրիս իլէ մէշղուլ օլմաեան ճիզվիթլէր հագգընտա իճրա օլունուպ , պունլար քէնտի մահալլէրինտէն տիշարը չըգարըլմըշլար տը ։ Հէր նէ գատար պաղը եշլասա թէվգիֆ օլունմուշ իսէ տէ , ասայիշ պէրքէմալ տը ։

Լոնտրա 30 յունիս

Սինոդարդ կաղէթասընէն Պէրլինտէն ալըպ նէշը իթտիյի պիր թէլէկրաֆա նազարէն , Պապը Ա. ի իլէ Եունանա թէպլիղ օլունմագ իւզրէ , գօնֆէրանս՝ տիւնքի կիւն միւթթահըտ իւլ մէալ պիր նօթա գալէմէ ալմըշ տը ։

Քեապիլտէն Տեսէ Նէ՞ղ կաղէթասընա քէշիտե օլունան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ , Զին օրտուսը Շարգի խօգանտը իշղալ իթմիշ տիր , վէ Բուսլար Օշա տողրու կէրի չէքիմէքտէ տիրլէր ։

Մատրիտ 30 յունիս

Գուպա ճէզիրէսինին հալը սուլհ ու ասայիշէ վաղ օլունտուղունու բէսմի պիր թէլէկրաֆ թաստիգ իտէյօր ։

Աթինա 30 յունիս

Բչօխ իլէ Ռիֆօրմ կաղէթալարը. նըն պէհանընա կէօրէ , հիւբիւմէթ պիր թագըմ պանքէրլէրլէ եիւղտէ 7 ֆայիզի օլարագ 30 միլիոն տրախմիլիք պիր իսթիգրազ ագտ իթմիշ տիր ։

ԳԸԹԼԸԳ

ԻԱՆԷ

Հանդանակութիւն ի Բուսմուգ

	Ֆր.	Սն.
Տէսքօթ Կրէկորիոս Պուլղարաց Մէդրոբոլիտ	40	
Արժ. Յովհաննէս Ս. Վարդապետ Գրիգորեան առաջնորդ Հայոց ի Բուսմուգ	20	
Տէր Կարապետ Պոյաճեան աւագերէց	5	
Մէնթաղաէ Տէրտ.		
Թէոտորօֆ Քաղաքապետ	20	
Մ. Ֆէրրէ Հիւպատոս Գաղղիոյ	20	
Մ. Բիրոնէ Հիւպատոս Իտալիոյ	20	
Մ. Գարամիխալօֆ	12	
Մ. Քրիստիչ	4	
Մ. Սէլվէլի	8	
Մ. Ստեփան Թրիֆոնօֆ	20	
Մ. Օժիէ	20	
Մ. Եուվան Զօրապչիէֆ	8	
Մ. Վէլիչգօ Տ. Մարգօֆ	8	
Կարապետ էֆ. Ուլահեան	69	
Ասլանեան եղբարք	60	
Կարապետ Մ. Հաճի Ստեփանեան	60	
Փափազեան եղբարք	40	
Հաճի Պետրոս Խաչիկեան	40	
Քիրեաքօ Հաճոբուլօ	40	
Ասիմաքի	32	
Խրիսթօ Նդրօֆ	25	50
Քօստաքի Ակորա	20	
Պորովիչ	20	
Խրիսթիտի	20	
Յովհաննէս Լինգարէլեան	20	
Կարապետ մահտեսի Ստեփանեան	20	
Յովհաննէս մահտեսի Միհնասեան	20	
Յովհաննէս մահտեսի Դորոնեան	22	
Սիմոն Ըզլաթօֆ	12	
Ստեփան Քամպուրօֆ	12	75
Կեօրկի Կէորօֆ	12	
Բատօլօֆ	12	
Պոշնաք Օղլու Խայիմ Քալմի	12	
Հաճի Պալիհ աղա	12	
Կարապետ Մանուկեան	10	
Կիւմիւշ Մկրտիչեան	10	
Գրիգոր Կարապետեան	10	
Խաչիկ Օտապաշեան	10	
Դէորգ Կարապետեան	10	
Պարգիս Գույումճեան	10	
Պարգիս Յակոբճանեան	10	
Յովսէփ Ոսկրավաճառ	10	
Զէնոր Մըսըրլեան	10	
Փիլիպոս մահտեսի Գրիգորեան	10	
Ալթըն մահտեսի Մանուկեան	10	
Նաւասարդ Ալյտընեան	10	
Բ. Ս. Ըզլաթօֆ	8	
Եուվան Բէթքօ	8	
Եօրտան Կանօֆ	8	
Եանի Բէրի	8	
Յօգթէօր Բ. Սիլվիլի	8	
Բավլու	8	
Մարտիրոս Փափազեան	8	
Եուվան Թրիֆոնօֆ	8	
Ս. Պոյաճեան	8	
Մահտեսի Մանուկ	8	
Մահտեսի Փիլիպոս	8	
Մահտեսի Խաչիկեան եղբարք	8	
Միւսիւ Թօրն	8	
Յարութիւն Պոյաճեան	6	
Ղազար Սիմոնեան	5	
Նիկողոս Գալլեան	6	
Մանուլ Բօրլ Եօրկի	4	
Ալթըն Մանուկեան	4	
Խաչիկ Գրիգորեան	4	
Թովմաս Աճօթլու	4	
Մարտիրոս Սահակեան	4	
Ստեփան Հաճի Տրակնէ օղլու	4	
Աւետիս Վարդանեան	4	
Վարդան Հաճի Մանուկեան	4	
Զօրա Բապուչճու	4	
Մայէր Ճամճը օղլու	4	
Գրիգոր Հէքիմեան	4	

(Ցեվաշ)

ԻԼԱՆԱԹ

(Պոռ-Նէ-Թէրիդի մերդոմ ալան իլանա-մեան դիւրաճառի ալանա)

ԲՈԱՑԱԼ ՈՒԻՆՏՍԸՐ

Մուգավվի վէ սայլարը թէճտիտ իյլէր

ՍՈՒՐԷԹԸ ԻՍԹԻՄԱԼԻ

Էյի խալթ օլունմագ իւզրէ չիչէյի կիւգելէճէ չալգալամալը վէ սայլարընըն ըսլանմասը իչիւն քեաֆի օլաճագ պիր մրգտար պիր քեաէնին իչինէ վայ իլլ , եա ֆըրչա վէ եախատ սիւնկէր իլէ սայլարը բոյաթմալը ։ Պու ամէլյաթ պիր գաչ հոֆթա իքի կիւնտէ պիր քէրրէ իճրա իտիլիր իսէ , գըրը սայլար թէտրիճէն գայ օլաճագ , վէ անկերին եէրինէ ալի բէնկէրի իլէ եէնիտէն սաչ պիթէճէք տիր։ Պու ամէլյաթ տա վագթէն պատ էլ էվվաթ իճրա օլունտուղու հալտէ , գըրը սաչ պիր քէրրէ տանա զուհուր իթմէկեճէք տիր ։

Պուլնա տէվամ օլունտուղու հալտէ , եաղ վէ եախատ բօմատա սիրմէք լազըմ կէլմէզ ։

Ֆրանսատա ումում տէբօ էշիքիյէ սօգաղընտա 22 նիւմէրօտա տըր ։

Մէմլիքի տէվլէթը Ավլյէ իչիւն Գալաթատա Կէօմրիւք սօգաղընտա Ատա խանընտա 16 նիւմէրօ վէ Զէրվաթի վէ Ֆաչէա մաղազասընտա պուլունուր ։

ՎԻՐՃԻՆԻԱ ԿԻԻԼ ԳԱՑՄԱՂԸ

ՍՈՒՐԷԹԸ ԻՍԹԻՄԱԼԻ

Իսթիմալ իթմէզտէն էվվել չիչէյի չիտտէթլէ չալգալամալը , անտէն սօնրա ինճէ պէգ իլլ սիրմէլի , վէ անտէն սօնրա մայի գուրումագտան էվվել սիրմէլի ։

Վիրճինիա վէ կիւլ գայմաղընտա մուզիրը հիչ պիր շեյ եօք տըր ։

Ֆրանսա իչիւն տէբօղիթօսու Բարիզտէ Էյֆէյլ սօգաղընտա 22 նիւմէրօտա տըր ։

Տէրսատէթ ումում մէմալիքը Շահանէ իչիւն տէրօղիթօսու Գալաթատա Կէօմրիւք սօգաղընտա Ատա խանընտա 16 նիւմէրօտա Զէրվաթի վէ Ֆաչէա մաղազասը տըր ։

ՏՕԳԹՕՐ

ՃԷԼԱԼԵԱՆ ԷՖԷՆՏԻ

Տօգթօրու միւմանիլէյհ , սապգը վէճհ իւզրէ , եալընըզ ֆրէնկի վէ պէլ սօուգյուլու , վէ ումում ալէֆթը թէնասիլյէեէ (Ծնդական գործարանաց վերաբերեալ) , վէ խարար եօլլարընա , ումում տէրի իլլէթլէրինէ տայիր խաթալարգարա տիւչար օլանարը էմրի թէտավիլէրի իչիւն, հէր կիւն սաաթ տէօրթտէն օնա գատար , Պաղչէ գաբուսունտա Համիտիյէ թիւրպէսի սրրասրնտա վագը 32 նումէրօլու Օհանպան Վիչէն էֆէնտիյէ , վէ բաղար կիւնլէրի տախի , Պէյօղլունտա Ադաճը Ադաճը ճատտէսինտէ վագը 27 նումէրօլու քէնտի խանէսինտէ , քէյֆիզլէրի գապուլ էթմէքտէ տիր ։

10—3

ՏՕԳԹՕՐ ԳՈՒՄԱՆԵԱՆԸՆ ԵՎ ԵՂԲԱՐՔ ԹԱՐՄԱՆԵԱՆՆԵՐՈՒՆ

Ամէն վէ սունկիրէ եէրինէ թէրճիմանլէրի , Գալաթատա Գալաթասարայ ումումի գազինոսունտա , 2 էջ 23 ֆիւնտուրլու իլէ մէշրուգատ մահալլասունտա , կանչի ատլը տէրճիմանլարընտա պատ մարտարանլարընտա , Մէրճանլարընտա ֆրանսերէն , հէր նէվի սիրքէճանլարընտա պատ մարտարանլարընտա , Լոնտրատա մանչէսթրինտէ , հէր նէվի սիրքէճանլարընտա պատ մարտարանլարընտա , Գերմանիա պուլունուրտատան պատ , հէր գանգա ճանանտան պատ մարտարանլարընտա , Գերմանիա իրսալ ու թէնսիլ

ՅՕՍՈՒՖ ՎԷՖԻԼԱՅ

ԱՐԾԱՍ ԻԼԱՆԸ

Պէյօղլունտա Ինկիլիզ սէրայը արգասընտա Գամէր-Խաթուն մահալլէսինտէ Գըլըճ սօգաղընտա վագը 160 զըրա արա սահիպի թարաֆընտան ֆիրուխթ օլունճաղընտան , թալիպինն մաթպաամրգա միւրաճաաթ լյէսէմէսի իլան օլունուր ։

ՏՕԳԹՕՐ ՄԿՐՏԻՉ

ԱԼԱՆԵԱՆ

Թապիպի միւմանիլէյհ ուզուն միւտտէթտէն պէրու կէօրիւս վէ գալպ իլլէթլէրինին վէ վէրէմ իլլէթինինթէտավիսինէ խասսէթէն սարֆը սսյ ու զսյրէթ էթմիշ վէ օլ պապտէ պէօյիւք թէճրիւպէ քէսպ էթմիշ օլարագ իլլի մէզքիւրէնին ուսուլը թէտավիսինի իքմալէ վարընըրսպ վէ քէսպի չիտտէթ էթմիշ օլանլարը տախի թէտավի էթմէյէ մուվաֆֆագ սրմուշ տուր ։

Տօգթօրը միւմանիլէյհ քինտինէ միւրաճաաթ էտէն խասթալարը Պոյանը քէօյլունտէ Դօրու ճատտէ սինտէ վագի 15 նումէրօ իլէ մուրագգամօլան քէնտի խանէսինտէ հէր կիւն սապահ սաաթ իւչտէ , վէ ագշամլարը սաաթ օնտան սօնկրա վէ փապար կիւնլէրի ագշամա գատար գապալ էտէճէյինի , վէ խթէք էտէնլէրէ վիզիթա էթմէյէ հազըր օլմուղունու իլան էտէր ։ 20-1

ՏՕԳԹՕՐ

ՏԱՏԸՐԵԱՆ

Տօգթօրը մուամիլէյհ՝ Թարլա պայը ճատտէսինտէ իգամէթ իթմէքտէ պուլունտուղու հալտէ, պու քէրրէ Ցովհան Ղասկերեան քիրիսէսի ճատտէսի վէ Թարլա պայը քէօշէսինտէքի Համակամբրնկերութիւնու գազինոսունուն գարշըսընտա. քի 31 նումէրօլու խանէյէ նագլը մէքեան իլլէտիյինի բաղպէթլու միւշթէրիլէրինէ իլան իտէր ։

Մուամիլէյհ տօգթօր հէր բէնչէնպիհ վէ բաղար կիւնլէրի սապահտան ագշամա գատար վէ սայիր կիւնլէր ագշամ սապահ մէզքիւր խանէտէ խասթալարը գապուլ իտէճէյի կիպի , բէնչէնպիհ կիւնլէրի տախի ֆագըրլարը մէճճանէն թէտավի իտէճէք տիր ։

Տօգթօր Տատրեան էֆէնտի հէր սիւրլիւ խասթալըղա պադրըը կիպի վէ լավթալարգ վէ գատրն խասթէլիքլէրինի տախի թէտավի էյլէր ։

ԻԼԱՆԸ ՄՈՒՀԻՄՄ

Գօնթի պիրատլրէր վէ Շահինի չիւրէքեասը թէտարիք իթտիքլէրի զայէթ նէֆիս թիւթիւնլէրի իլէ միւշթէրիլէրինի պէր գաթ տահա խօշնուա իթմէյէրի իչիւն , էօթէյէն պէրու թիւթիւն սէնասթընտա քէսպի չէօհտէթ իթմիշ օլան Տէմիրգաբուլեան պիրատէրլէր իլէ տախի չէրիք օլմուշ օլտուգլարընը միւթէպէր միւշթէրիլէրինէ իլան իտէրլէր ։

Միւշթէրիլէր , պու միւարէքէթ սայէսինտէ կէրէք եէնիճէէին պիրինճի ճինս թիւթիւն վէ սիկարալարընն նէֆասէթիտէն վէ կէրէք իտէճէքլէրի սըրարընչարընն սիրաթլա իճրա օլունճաղընտան , ֆէվգէլատէ մէհաուն օլաճագլար տըր ։

Թիւրքիատան վէ Եվրօբանընն հէր ճիհէթինտէն հէր նէ ճինս վէ մըգտարտա կէրէք գրընլմըշ վէ կէրէք եարբագ թիւթիւն սըրարընչարը վուգուս պուլուր իսէ , գապուլ վէ տէրագապ իրսալ օլունուր ։

Իխթար . — Բաքէթլէրին իւզէրինտէ եէնէ էվվելքի իսմէր պուլունճագ տըր · լաքին էսկիտէն ֆարգ օլունմագ իչիւն պալասընա «Տէմիրգաբուլեան պիրատէրլէր» իչարէթ օլունճագ տըր ։

Եվրօբատան կէլէն սրրարընչար , սայէի Շահանէտէ պանտրոլ բէսմինէն մուաֆ օլտուգլարը իչիւն , 100 տէ 20 ագօնթօ օլաճագ տըր ։

Մէզքիւր ֆապրիգանընն միւսթէլիֆ մահալլէրտէ տէբօի մախսուսլարը չունլար տըր ։

Պէօյիւք Տէրօ Գալաթա Սանտրգճըլար իչի Ն· 130։ —Շիսալէր Զընտան գարու Զէօտիկճիլէրտէ Ն· 29։— Էմին էօնիւ Ն· 56, վէ սայիր մահալլէրտէ ։

Նիրքէթիմիզէ կէօնտէրիլէճէք մէքեաթիպին իւզէրի չէօյլէ եազընմալը տըր։ (Տէմիրգաբուլեան պիրատէրլէր, Գալաթատա Սանտրգճըլար իչի Ն· 130)։

Զեյլ· — Հէր նէ գատար իշգու չիրքէթի թէչքիլ իթմիշ իսքը տէ , եինէ սիրգ էվվէլքի ֆապրիգատրգա այրըճա տէվամ իթմէքտէտիր ։

Մէզքիւր ֆապրիգանընն գէբօսու, Զընտան գարոսունտա Զէօյէքճիլէրտէ Ն· 29 մահալատէ տիր ։ ՏԷՄԻՐԳԱԲՈՒԼԵԱՆ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ

Էտիրնէ վիլայէթի միւտտայիի ումումիկինտէն իսթիֆա իտէրէք , մէսլէքը ասլընա ըրճաթ իտէն պիրինճի սընրգի տավա վէքիլլէրինտէն Սարաճեան Թորոս էֆէնտի , չիմտիլիք էտրինէտէ տավա վէքեաէթինէ պաչլամըշ օլտուգունտան , մուամիլէյհին էտրինէտէ Գալէ իչինտէ էսկի–Մահքէմէ նամ մահալ ճիվարընտա իգամէթ իթմէքտէ օլտըզը 18 նումէրօլը խանէտէ հէր կիւն սապահլարը սաաթ 2 տէն 7 յէ գատար ասհասլը մէսալիի գապուլ վէ խթիմա վէ հէր նէվ տավայա միւթաալիգ մուսթէճիաթ վէ լայէհա վէ մուգավէլաթ վէ սէնէտաթ վէյ հասըլ հէր տիւրլու էվվազը թահրիր վէ իսա իտէճէկի վէ մէրքէզը վիլայէթէ միւլհագ իվալար մահքէմէլէրինէ վէ լիւզում կէօրիւլիւպ խթէնիլտիկի հալտէ միլայաթը սայիրէյէ վէ Տէրսատէթ տախի տիլ մէքեաէլ կիտէճէկի մալիում օրմագ իւզրէ իլան օլունուր ։

10—4

Պահիպի խթիյազ

ԱՆՏՈՆ ՍԱԳԱԵԱՆ

COFFRES—FORTS

ՄԻԼՆԷՐ ԳԱՑԱԼԱՐԸ

Մէզքիւր գացալար տիւնեանընն հէր թարաֆընտա քէսպի նամ իթմիշ օլուպ , գավի վէ տայանըգլը տըրլար , վէ աթէչտէ եանմալար ։

Խըրսըզ վէ աթէչէ գարշը թէչմին ճիհէթիլէ , նասըլ քի Սթամպօլա , էօյլէ տէ հիչ պիր եէրտէ պու գացալարընն էմսալի եօգ տըր։

Ղէնէրալ
ՍԻՏՆԵՑ ՆՕՎԻՑԼ

Զեյլ· — Միւսիւ Սիտնէյ Նօվիլ , գացա սաթրն ալմաղտան էվվել մաղազալարընա կէրիպ գացասընը կէօղտէն կէչիրէպ , չէհաթէնամէսինի վէ եվրադը սայրէյի օգումալարը իչիւն էհտալիյէ ըէճա իտէր ։

Գալաթատա Եիւքսէք Գալտրրըմտա Գէորգ պէյ խանը ։

Մ· ՊԱԼԵԱՆ ՎԷ ԳՈՒՄԲ·

ՄԷՀՄԷՏ ԱԼԻ ԲԱՇԱ ԽԱՆ Ն՝ 27 ԴԱԼԱԹԱ , ՍԹԱՄՊՈԼ

ՀԷՐ ՃԻՆՍ ԷՄԹԱԱ ԻԶԻԻՆ ԹԻՒՃԱՐ ՎԷ ԳՕՄԻՍԻՕՆՃԻՈ

Իտխալաթ վէ իխրաճաթ էմթաաը ։ — Ինկիլիզ վէ Ֆրանսըզ մալի օլարագ Ամէրիգա վէ սայր միւսթէմլիքէթատան կէլէն էմթաա , զէխայիր , վէ սայրէ ։ — Ճօրճ Բրայս Ֆապրիգասընն տէմիր գասալարը · էպնիյէ վէ տէմիր եօլլար իչիւն քիւրէք վէ էտէվաթը սարբէ , վէ դայրիհիմ

Հէր տէթարը տերիան էճրա օլունուր ·

ՍԱՐՐԱՖԻԵԷ

ԷՎՐՕԲԱ ՖՕՐՈՍԱՍԸ

Լօնտրա , 30 Ցունիս

Ինկիլ· էսնամը Ինկ· Լիր·	98-¾
Օսմ· էսնամը աչրլարը	16-¾
» » գաբանաը	10- ¾
Իսթիգրազ 65	11- ½
» 69	11- ⅛
» 71	71-
» 72	19- ½
» 73	11-
Օսմանլը պանգաղը	11- ½
Մըսըր տուլյուն· մութա հրտէ	62- ¼
» իսթիկրազը	89- ¾
Բուսիա իսթիգրազը	90- ⅝
Գամպիո Բարիզ 6 այ վատէ	–

Փարիզ , 30 Ցունիս

Ֆրանս· էսն· 3 % ֆր·	85-15
» » 5 գրօնսուզ	119-02 ½
Օսմ· էսնամը աչրլարը	11-
» » գաբանաը	10-95
Իսթիգրազ 65 ֆր·	58-
» 69	55-
» 73	54-
Մըսըր ֆոնս· մութա հրտէ	313-75
Գրէսի Լիոնէ	952-50
Օսմանլը պանգասը	543-75
Բումէլի չըմէնտըֆէրի	35- 25
Իթալիա էսնամը	87-87 ½
Գամպիո Լօնտրա 3 այ վատէ	25-30

Վիէննա , 30 Ցունիս

Ռէիհ ֆիորին	–
Բումէլի չըմէնտըֆէրի	16-10

ԼՈՒՍԱԹԱ ՖՕՐՈՍԱՍԸ

Էսն· ում· տիւն ազ· գաբ·	11-36
Գու սապան աչրլարը	11-35
Իսթիգ· 63 (Մութօն) 6 % ֆ.	58-
» 65 » 6 % ֆ.	58-
» 69 (Բիկար) 6	57-
» 72 (Գօն տիւ Թրէգօր)	19-75
» 73 6 % ֆ.	54-
Բումէլի չըմէնտըֆէր 3	35-12
Ագճէ ֆայիզի ,,	9-
Բրբօր Գրչ	–
Հավալէսիզ »	15-

—

ՊԱՆԳԱ ԱԳՕՏՕՆԼԱՐԸ

Գրէսի ժէնէրալ	3-25
Ստամպոլ պանգասը	7-12
Օսմէթէ ժէնէրալ	4-20
Թրամվայ	3-65

—

ԱԳՃԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ· լիրասը 100 ղրչան	Գ. Ֆր
Գէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	107- 4
Մէթալիք »	209-20
Գէչլիք »	208-20
Ալթընըգ »	129-20
Գագըր »	580-
Գայմէ »	1200-
Ինկիլիզ լիրասը	110- 4
Ֆրանսըզ ալթունու	87-35
Փոլ	90-20
Գրիմից ալթունու	51-20
Գարպոն գայմէսի	8-52